

1100letnica krščanstva na Slovaškem. Apostola Morave in sosednje Slovaške sta slovanska blagovestnika sv. Ciril in Metod. Začetki krščanske vere pa segajo v teh krajih v dobo pred njunim prihodom. Letos se obhaja v Nitri, stari slovaški škofovski prestolnici, 1100letnica prve katoliške cerkve na Slovaškem. Vršile se bodo v to svrhu v Nitri in po drugih krajih Slovaške velike prireditve, nad katerimi je vlada sama prevzela vrhovno pokroviteljstvo. Zgodovinski dogodek, ki mu bodo posvečene te slavnosti, je sledeči: Od leta 820 je vladal na Slovaškem domači knez Pribina, ki se je čutil ogroženega od moravskega kneza Mojmira. Da bi dobil pomoč kralja Ljudevita Nemškega, se je podal v Regensburg. Tamkaj se je seznanil s krščanstvom ter se tudi dal krstiti. Ko se je vrnil domov, je knez Pribina leta 833 zgradil v Nitri cerkev na čast sv. Emmeranu, katero je posvetil solnograški nadškof. To je bil začetek pokristjanjenja Slovaške.

Samomor. Število samomorov narašča od leta do leta. Na Nemškem je bilo leta 1928 16.036 samomorov, leta 1930 nad 17.880, lansko leto pa še več. Dočim je leta 1913 na 100.000 prebivalcev na Nemškem prišlo 23,4 samomorilcev, je prišlo leta 1928 25,2, leta 1929 26,1, leta 1930 pa 27,8. V prvi vrsti se nahaja, kar se tiče števila samomorilcev, Saksonska — dežela v Nemčiji —, kjer pride na 10.000 prebivalcev 3,88 samomorilcev, potem sledijo Avstrija s 3,12, Ogrska z 2,94, Čehoslovaška z 2,49, Prusija z 2,36, Gdansk z 2,32 ter Estonija z 2,22. Kar se tiče starosti samomorilcev, jih polovica pripada dobi 30 do 59 let, 30% pa starosti 15 do 29 let. Glede na veroizpoved je v Nemčiji ta-le odnos: Protestantje so pri samomorihih veliko bolj udeleženi, kakor katoličani. Na 1 milijon živčih katoličanov je leta 1920 prišlo 110 samomorov, na 1 milijon živčih protestantov 250, pri židih pa 470. Kar se dostaje vzrokov samomorov, so trojni: 1. duševne motnje, 2. bolezni, 3. gospodarske težave. Število samomorilcev radi nesrečne ljubezni pada, napreduje pa število tistih, ki si končajo življenje radi gospodarskih težav. Sedanja gospodarska kriza z rastočo bedo in brezposelnostjo tira mnogoterega v obup in smrt. Kolika je moralna krivda posameznika, je težko reči, to ve samo Bog. Res pa je ter se tudi mora poudariti, da je dosti krivde pripisovati nepravilnemu in nekrščanskemu pojmovanju življenja. Beseda o »izgubljenem življenju« je nekrščanska, ker nobeno življenje, ki je usmerjeno k večnemu cilju, ni izgubljeno. Krščanski svetovni nazor obsoja samomor kot samovoljno uničenje življenja. Velik del krivde pripada človeški družbi, ki preganja krščanstvo iz javnega življenja. Kriva je tudi družina, koje vezi šo zrahljane in kjer se posameznik ne čuti več tako doma ko prejšnji čas.

Katoličani . Zedinjenih državah Severne Amerike so se večkrat upravičeno pritoževali, da so v javnem življenju proti protestantom zapostavljeni. Da bi se ta krivica, ki se je delala katoličanom, popravila, sta dve državi, namreč New-Jork in Illinois, sklenili zakon, ki določa, da se ob oddaji javnih in državnih služb ne sme prošnikov vprašati o njihovi verski pripadnosti. Mesta in službe se morajo oddati brez ozira na to, kateri veri kak prošnik pripada. Katoličani izvršujejo v polni meri vse svoje dolžnosti napram državi. Nadškof v Sankt Francisku monsignor Hanna je izdal pastirski list, v katerem odreja za državnega predsednika Roosevelta javne molitve. V tem listu poudarja nadškof med drugim naslednje: »Katoliška Cerkev rada spričuje svoje soglasje z mnenjem g. predsednika Roosevelta o vrednosti duhovnih činiteljev za bodočnost naše ljubljene domovine. Priznava, da so besede g. predsednika vcepile v srca državljanov nov pogum. Cerkev poziva svoje vernike, naj molijo za predsednika, da mu Vsemogočni podeli milost, ki jo potrebuje pri izvrševanju svoje težke naloge ter da bi kot orodje v božjih rokah naše ljudstvo vodil k duhovni in gmotni blaginji, ki je cilj vsake vlade.« Predsednik Roosevelt se je nadškofu s posebnim brzojavom zahvalil za pastirski list, ki ga je skrbno prebral, in tudi za javne molitve, ki jih verniki opravljajo za državnega predsednika.

Slika iz misljskih pokrajin. V Abesiniji — v afriški državi južnovzhodno od Egipta — je cesar Haile-Selassie končal svoje potovanje po državi. Meseca februarja je bil v mestu Harar, kjer je preživel svoja mlada leta. Tukaj je obiskal apostolskega vikarja monsignorja Andreja Jarroseau, ki je bil njegov vzgojitelj. Ko je cesarjev oče, prejšnji cesar Ras Makomen umiral, je poklical škofa ter mu rekel: »Monsignor, mladost svojega sina, malega Tafarija, polagam v vaše roke. Cesar sam nisem mogel storiti za vaš misijon, bo pa on storil.« V resnici je sedanji cesar misijonom jako naklonjen. — Zadnjega januarja letošnjega leta je skupina katoliških misijonarjev šla na 3 najvišje vrhe gorovja Kenja (v vzhodni Afriki), ki je visoko 4966 m ter leži nekaj milj južno od ekvatorja. Na najvišjem vrhu, ki je obdan od ledenikov, so razobesili papško zastavo ter postavili kot trajen spomin na letošnjo 1900letnico trpljenja in smrti Kristusove 2 m visok železni križ z napisom: »Kristus Kralj.« — Meseca marca je umrl v Durbanu (v južni Afriki) vladar vseh Zulufarov Salomon Dinizulu. Ni bil katoličan ter tudi ni bil naklonjen krščanstvu.

Ko se je pred leti protestantovsko poročil, je obljubil, da bo zadržal samo to ženo, s katero se je poročil, drugih 40 pa odpustil. Kako je svojo obljubo držal, se vidi iz tega, ker je ob smrti imel 200 žen. Deseti del njegovih podanikov je krščanske vere.

Kronika požarov na Dravskem polju.

Dravsko polje je zadnji čas kakor zakleto. Dan za dnevno uničuje požar za požarom lepe domove, ne oziraje se niti na reveže. Skoraj ni dneva, ko ne bi morali zapisati v kroniko: požar tu, požar tam. Kdo neki neti s tako satanško strastjo dnevno, komu je toliko do nesreče ubogega trpina?

Samo v aprilu je bilo letos toliko požarov, kolikor pred 10 leti niti v enem letu. Verjetno je, da bo sicer to število na jesen in zimo padlo, vendar le samo za spoznanje.

31. marca je pogorel v Trničah izdelovatelj poljedelskega orodja, predvsem vil, Blaž Kirbiš. Škoda občutna, vzrok zagoneten.

Dan na to na Ješenci posestnik Vođušek. Škoda srednja, vnele so se saje.

1. aprila sta pogorela v Hočah Franc Babič in Ivan Prelog. Pogorelo jima je vse, zato škoda ogromna, zavarovalnična nizka, vzrok nejasen.

Na Polskavi so imeli v sedmih dneh pet požarov:

27. marca pri Mesariču na Spodnji Polskavi. Požar uničil ne le poslopje, ampak tudi živež.

Isto noč je bilo žrtev ognja župniško poslopje na Gornji Polskavi. V nevarnosti je bilo tudi župnišče. Škoda ogromna, vzrok neznan.

31. marca je pogorel posestnik Franc Marčič. Škoda velika, vzrok neznan.

4. aprila pogorel Kovačič na Pokošah pri Gornji Polskavi. Vzrok nejasen.

5. aprila na Spodnji Polskavi pri Zafošniku. Vzrok neznan. Škoda krita.

11. aprila Ludvik Fric v Orehovi vasi. Vnele so se saje. Škoda ni krita z zavarovalnino.

14. aprila v Trničah Franc Cafuta. Vzrok neznan, škoda krita.

27. aprila pa je menda višek vseh požarov in sicer:

ob treh zjutraj v Hočah pri g. Grašiču. Škoda ogromna, vzrok očitno podtaknjen, ker v poslopju nihče ne stanuje.

Ob treh popoldne je zgorel na Pragerskem velik kompleks gozda. Drevje je popolnoma uničeno.

Ob osmih zvečer so v Školah pogoreli štirje posestniki: župan »Speh«, Frluka in njuna soseda. Vzrok nepojasnjen, škoda nekrita.

Ob enajstih ponoči so pogoreli v Prepoljah: gg. Gregor, Dobnik, Gojčič ter Pulko. Vzrok nejasen, škoda deloma krita.

BOTRI IN BOTRICE, NE PRERIVAJTE SE

na dan birme pri stojnicah, kjer težko izberete primeren molitvenik in rožni venec ter druge spominke! Kupite si to že vnaprej v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Proti zobnemu kamsu SARGOV KALODONT

Ta dan je torej bil posebno ognjeno-sen. Zlasti zadnja dva požara sta napravila ogromno škodo; zavarovalnice bodo začele ostreje postopati in se jim

bo gotovo posrečilo odkriti, vsaj ponekod, zločince, ki se morda skrivajo v ovčjih oblačilih.

— — —

NOVICE

Duhovniške vesti. Prečastiti g. prelat dr. Franc Kovačič je imenovan za provizorja mestne župnije Slovenjgradec in za administratorja starotrske dekanije. — Župnijski izpit sta 26. in 27. aprila v Mariboru napravila gg. Franc Bohanec, vikar v Konjicah, in Bogomir Pušnjak, kaplan v Marenbergu.

Sprememba bolniških taks v državnih in banovinskih bolnicah. Po najnovejši ministrski odredbi bodo poslej znašali stroški za oskrbo v državnih bolnicah (izvzemši bolnice za duševne bolezni) v III. razredu 25 Din na dan. V državnih bolnicah za duševne bolezni pa bo znašala taksa 20 Din na dan, v II. razredu 40 Din, v I. razredu pa 80 Din, ne glede na višino letnega neposrednega davka. V banovinskih, v mestnih in v zasebnih bolnicah s pravico javnosti določi višino in način plačevanja oskrbovalnih stroškov tudi v bodoče pristojni ban po odobritvi ministra za socialno politiko in narodno zdravje.

Pasji zapor. Ker je sresko načelstvo Maribor levi breg razglasilo strogi pasji zapor za občine: Kamnica, Rošpoh, Resternica, Košaki, Krčevina, Ranca in Gradiška, se občinstvo opozarja, da ne jemlje psov v to območje, ker bode vsak pes na tem teritoriju pokončan.

Smrtna nesreča pri podiranju drevja. Za Betnavo pri Mariboru podirajo drevje in med podirači je bil zaposlen tudi 72letni posestnik Aleksander Obrecht iz Spodnjega Radvanja. Pri padcu večjega drevesa dne 27. aprila so oplazile korenine Obrehta s tako silo po glavi, da je obležal na mestu mrtve.

Smrtna nesreča deklice pri nabiranju cvetja. 12letna učenka IV. razreda iz Črne Rozika Ipavčeva se je napotila v spremstvu prijateljice po cvetje med skalovje. Pri tem poslu je otroku spodrsnilo, padel je 20 m globoko v strugo in obležal mrtve. Spremljevalka je vsa preplašena sporočila domačim grozno vest o smrtni nesreči Rozike.

Ogromen požar v Hočah. V sredo 26. aprila je v zgodnjih jutranjih urah, ob pol treh, nepričakovano izbruhnil pri veleposestniku g. Lorberju v Spodnjih Hočah ogromen požar. V hipu je bilo uničeno vse premoženje: gospodarsko

poslopje, živina, živila, vozovi, sploh vse, kar je posestniku potrebno. Le go-lo življenje so si komaj rešili. Gasilci iz Hoč, Bohove, Razvanja in Pobrežja so komaj obvarovali sosednja poslopja. Škoda je neprecenljiva.

Požar v Prepoljah. Istega dne ko v Hočah, se je vnelo poslopje pri vulgo Gregovih, odkoder je prešel ogenj na poslopje Dobnika, Pulka in Gojčiča. Vzrok je nejasen, pravijo, da je podtaknjen. Škoda je deloma krita. Šestirim gasilnim društvom se je posrečilo samaritansko delo, ker je bilo dovolj vode. Pač pa je malopridnež v splošni zmešnjavi pri Gojčiču odnesel denarnico s 4000 Din. Niso se še otrsli vaščani strahu in groze od prejšnjega, nič manjšega požara, že so se znova zgrozili. Kdaj bodo prišli na sled brezbožni roki, ki povzroča toliko bede?

Požar povzročil v eni vasi 350.000 D škode. V četrtek dne 27. aprila proti večeru se je oglašil usodepolni rdeči petelin v vasi Šikole pri Pragerskem. Goreti je začela šupa župana Trčka, ki je bila s hlevom in svinjaki pod eno skupno slamnato streho. Od Trčka je preskočil ogenj na sosedno poslopje in takoj so objeli plameni zgradbe štirih posestnikov. Radi silnega vetra je bilo gašenje otežkočeno, a vendar se je posrečilo izredni požrtvovalnosti bližnjih ter daljnih gasilcev, da niso pogorele cele Šikole, ki štejejo 55 hišnih števil. Požarno škodo cenijo na 350.000 Din, skupna zavarovalnina vseh pogorelcev znaša 200.000 Din. Županu Trčku je pogorel: hlev, šupa, svinjak in gospodarsko orodje, posestnikoma Draškoviču in Čerlanu je upepelil ogenj gospodarska poslopja s hlevi in svinjaki. Pri gašenju so dobili 4 posestniki hude opekline na rokah. Vse je prepričano, da gre pri tem velikem požaru za peklensko zloben požig in je že dalje časa celo Dravsko polje v neprestanem in neznosnem strahu pred požigalčev roko.

Gozdni požar. V četrtek 27. aprila popoldne so zanetili nepazljivi pastirji gozdni požar pri Pragerskem. Z velikim trudom so slednjič ogenj le omejili. Uničen je precejšen del gozda in mnogo so trpeli vsled vročine mladi nasadi.

Poškodba s pištolo. V ptujsko bolnico so spravili Blaža Pavliniča, posestniškega sina iz Rucmancev. Pri streljanju iz pištole mu je po neprevidnosti strel razmesaril levo roko.

Smrten zabodljaj. V Presiki pri Ljutomeru točijo Tibaotovi v Stročji vasi preko ceste iz lastnega vinograda vino. V nedeljo sta se mudila v vinogradu gospodar Tibaot in njegov 23letni sin rekrut. Pit so prišli fantje iz bližnje Globoke in iz Krčev. Nekateri izmed pivcev so bili rekruti, so celo lam-burali, a se konečno le opijanili in prišel je običajni prepir. Mladi Tibaot Štefan je hotel prepirljivce pomiriti, pa ga je zabodel 20letni Martin Gorički iz Globoke z nožem tako, da mu je presekala vratno žiljo dovodnico in mu celo ranil pljuča. Zabodeni je izdahnul radi izkrvavljenja. Pokojni je bil miren ter glede izpolnjevanja verskih dolžnosti vzgleden fant. Ubijalca, ki je po krvavem dejanju odvrget nož, so orožniki zaprli. Priznava zločin, a se zgovarja s pijanostjo.

Požar uničil imetje dveh posestnikov. Dne 27. aprila krog pol 12. ure v noči je začela nenadoma goreti drvarnica posestnika Metelena v Orli vasi pri Braslovčah. Iz drvarnice se je ogenj širil in uničil: Metelanovo hišo, drvarnico in gospodarsko poslopje, nadalje posestniku Matku: gospodarsko poslopje ter svinjak. Živino so rešili, le kure so postale žrtev požara. Zasluga silcev je, da ni zavzel ogenj še in bolj usodnega obsega.

Dva vloma. Med opoldanskim morom je bilo s ponarejenimi ključki vlomljeno v Celju v knjigarno Slomškove tiskovne zadrage in v prostore manufakturne trgovine g. Fr. Kolbezna. Iz prvega lokala je zginilo 96 Din, iz drugega 1100 Din.

Težka nesreča pod vozom. Na kolesu se je peljala gospa Ana Sluga, žena čevljarskega mojstra iz Gaberja pri Celju proti Šmarjeti. Pripeljal ji je nasproti voznik in pri izogibanju je prišla kolesarka pod voz. Slugova si je zlomila levo nogo in je dobila tudi še druge notrajne poškodbe. Težje poškodovano so spravili v celjsko bolnico.

Jurjevalci — ubijalci. Sedem fantov s Kovačevega hriba in Artič je jurjevalo. Potepali so se od hiše do hiše, peli in še bolj pili. V pijanem stanju so prišli ob 4. uri zjutraj na Vozovnik, kjer so zbudili Jenetove in se lotili domačih fantov s kolli. Slednjič se je posrečilo nasilne jurjevalce odpoditi, a z zelo opasnimi poškodbami sta se morala podati k zdravniku v Sevnico ob Savi 28letni Jožef in Franc Jene. Jožef je pri zdravniku izdahnul vsled poškodb, Franc se je po obvezanju vrnil domov. Napadalce in ubijalce bodo izročili sodišču, ker so iz Artič in so že dalje časa kuhali jezo na mirne Jurcetove fante.